

2705

**Vēsturiskā
izziņa**

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Latvijas Republikas Tieslietu ministrija

**VALSTS VALODAS
CENTRS**

Vēsturiskā izziņa

FONDA Nr. **2705**

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA
VALSTS VALODAS CENTRS

Merķeļa iela 13
Rīga, LV-1050

Tālr./fakss: 7221258
e-pasts: lrvc@delfi.lv

VĒSTURISKĀ IZZIŅA
Rīgā (1992.-1997.)

1. VALSTS VALODAS CENTRA VĒSTURE

Latvijas Republikas Valsts valodas centrs izveidots 1992. gada februārī un saskaņā ar Ministru Padomes 1992. gada 31. jūlija lēmumu Nr. 303 "Valsts ministra nolikums", Valsts valodas centrs ir Valsts ministra aparāta struktūrvienība. Sakarā ar LR Valsts ministra aparāta likvidēšanu Ministru kabineta 1993. gada 3. augusta protokols Nr. 1 noteica, ka Valsts valodas centrs pāriet Tieslietu ministrijas pakļautībā.

Saskaņā ar 1994. gada 15. jūnijā un 1995. gada 31. oktobrī apstiprinātiem Centra nolikumiem, **Latvijas Republikas Valsts valodas centrs ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša institūcija**, kas īsteno valsts politiku un likumdošanas aktu izpildi valodas jautājumos.

Centram ir zīmogs, veidlapas un sertifikāti ar Latvijas Republikas valsts mazā papildinātā ģerboņa attēlu un Centra pilnu nosaukumu.

Centra nolikumā ir noteiktas šādas funkcijas:

- 1) īstenot Latvijas Republikas Valodu likumu;
- 2) reglamentēt valsts valodas lietošanu valsts un sabiedriskās dzīves sfērās;
- 3) organizēt valsts valodas prasmes atestāciju un kontrolēt tās norisi;
- 4) organizēt latviešu valodas aizsardzību;
- 5) veicināt latviešu valodas kultūras attīstību un nodrošināt valodas pareizu lietošanu;
- 6) veicināt latviešu valodas zinātnisko pētniecību;
- 7) attīstīt un koordinēt valsts valodas apmācību;
- 8) recenzēt latviešu valodas mācību grāmatas, mācību līdzekļus un metodisko literatūru, atbalstīt to izdošanu;

- 9) popularizēt latviešu valodu pasaulē;
- 10) kontrolēt un koordinēt Latvijas Republikas Valsts valodas inspekcijas un Galvenās valsts valodas atestācijas komisijas darbību;
- 11) saglabāt, atjaunot un aizsargāt vēsturiski pareizos un latviskai kultūrvidei raksturīgos Latvijas Republikas vietvārdus, reglamentēt to lietošanu oficiālajos tekstos un izdevumos.

Savukārt ar 1992. gada 22. jūlija Ministru Padomes lēmumu Nr. 282 "Par Latvijas Republikas Valsts valodas inspekciju" Centra sastāvā **izveidota Valsts valodas inspekcija.**

Saskaņā ar MP apstiprināto nolikumu Inspekcijas uzdevumi ir:

- 1) kontrolēt Valodu likuma izpildi;
- 2) kontrolēt Valsts valodas centra lēmumu, rīkojumu, norādījumu un uzdevumu izpildi valodas jautājumos;
- 3) veikt pasākumus Latvijas Republikas iedzīvotāju interešu aizsardzībai Valodu likuma pārkāpšanas gadījumos.

Minētos uzdevumus sāka pildīt 18 štata darbinieki ar Inspekcijas vadītāju Māri Birzgali priekšgalā.

Ar 1992. gada 25. maija MP lēmumu Nr. 189 "Par valsts valodas prasmes atestācijas nolikumu un atestācijas norises kārtību" tika **izveidota Galvenā valsts valodas prasmes atestācijas komisija** 9 cilvēku sastāvā. Komisijas sastāvu apstiprināja pēc Valsts ministra aparāta Valsts valodas centra un Izglītības ministrijas priekšlikuma, par tās priekšsēdētāju ieceļot *Dr.philol.* Ievu Zuicenu.

Galvenās atestācijas komisijas funkcijas:

- 1) konsultēt ministriju un pašvaldību atestācijas komisijas un koordinēt to darbību;
- 2) sagatavot valsts valodas prasmes pārbaudes jautājumu un biļešu paraugus atbilstoši trijām valsts valodas prasmes apkāpēm un nosūtīt tos ministriju un pašvaldību atestācijas komisijām;
- 3) apstiprināt ministriju un pašvaldību atestācijas komisiju sagatavotās pārbaudes biļetes;
- 4) izskatīt pakļautības kārtībā strīdus par ministriju un pašvaldību atestācijas komisiju darbu;
- 5) **saskaņot savu darbību ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes Prezidija Valsts valodas komisiju un Valsts valodas centru.**

Saskaņā ar Ministru Padomes 1992. gada 4. jūnija lēmumu Nr. 214 ir **apstiprināta Ministru Padomes Vietvārdu komisija**, lai sekmētu vēsturisko un latviskai kultūrvidei raksturīgo vietvārdu saglabāšanu, atjaunošanu un precīzu lietošanu.

Vietvārdu komisijas galvenie uzdevumi ir:

- 1) izskatīt priekšlikumus un dot atzinumus par Latvijas Republikas pilsētu, rajonu, pagastu, ciemu, dzelzceļa staciju, pieturu, kā arī citu ģeogrāfisko objektu vēsturisko nosaukumu saglabāšanu, nepareizu vai citu iemeslu dēļ nevēlamu nosaukumu nomaiņu un jaunu ģeogrāfisko objektu nosaukumiem;
- 2) reglamentēt Latvijas vietvārdu lietošanu kartogrāfiskajos izdevumos un oficiālajos tekstos;
- 3) dot atzinumus par valsts varas un pārvaldes institūciju lēmumu projektiem, kas skar Vietvārdu komisijas kompetenci;
- 4) koordinēt rajonu un pilsētu vietvārdu komisiju darbu.

Vietvārdu komisijas sastāvā ir priekšsēdētājs, 12 komisijas locekļi un sekretārs, kurš komisijas darbā piedalās ar padomdevēja balsstiesībām. Kopš komisijas apstiprināšanas līdz 1997. gadam tās priekšsēdētājs ir *Dr.habil.philol.* Ojārs Bušs.

MP Vietvārdu komisijas darbība tiek finansēta Valsts ministra aparāta Valsts valodas centra izdevumu tāmes ietvaros.

Tā kā 16.01.1997. MK rīkojuma Nr. 16 "Par atsevišķu MP lēmumu atzīšanu par spēku zaudējušiem" 8. punktā minēts arī 04.06.1992. MP lēmums Nr. 214 "Par LR Ministru Padomes Vietvārdu komisiju", komisija izbeidz savu darbību 1997. gada 8. decembrī.

Ar LR Tieslietu ministrijas 1994. gada 15. jūnija pavēli Nr. 1-1/11 apstiprināta Valsts valodas centra **izveidotā Latviešu valodas ekspertu komisija**, lai koptu un normētu latviešu literāro valodu un veicinātu tās attīstību un funkcionēšanu valsts valodas statusā.

Komisijas galvenie uzdevumi:

- 1) regulāri izvērtēt literārās valodas kodificēto (normatīvos dokumentos un izdevumos ietvertu) normu atbilstību latviešu valodas likumībām, izskatīt un novērtēt priekšlikumus par kodificēto normu maiņu;
- 2) izstrādāt un apstiprināt valodas praksei nepieciešamos normatīvos dokumentus;
- 3) dot atzinumus par valsts institūciju likumu un lēmumu projektiem, kas skar Komisijas kompetenci;

- 4) organizēt lingvistiskus un sociolingvistiskus pētījumus par latviešu valodas normu atbilstību valodas praksei.

Komisijas sastāvā ir priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks, sekretārs un 18 komisijas locekļi. Kopš apstiprināšanas brīža līdz 1997. gadam komisijas priekšsēdētāja – *Dr.habil.philol.* Ina Druvieta.

Lai sekmētu latviskās kultūrvides sakārtošanu, Centrs sadarbībā ar ZA Latviešu valodas institūtu **1992. gada aprīlī izveidoja Valsts valodas konsultāciju dienestu**. Konsultāciju dienestu uz līguma pamata finansēja Valsts valodas centrs un savā darbībā tas plaši izmantoja Latviešu valodas institūta informatīvi metodisko bāzi (vārdnīcas, kartotēkas), kā arī zinātniski intelektuālo potenciālu.

Atbilstoši līgumam Konsultāciju dienests sniedza konsultācijas un atzinumus par:

- jaunveidojamo uzņēmumu, sabiedrisko organizāciju nosaukumu, kā arī reklāmas un citu vizuālās informācijas tekstu atbilstību latviešu valodas noramtīvajām prasībām;
- priekšvārdu un uzvārdu atveidi, identifikāciju un pareizrakstību dokumentos;
- vietvārdu u.c. nosaukumu pareizrakstību un atveidi no citām valodām;
- dažādu nozaru terminoloģiju latviešu valodā;
- latviešu valodas pareizrakstības, leksikas, stilistikas un sintakses jautājumiem.

Konsultāciju dienesta darbību nodrošināja tā vadītāja *Dr.philol.* Aina Miķelsone.

Tā kā izveidotās komisijas un Konsultāciju dienests strādāja Centra vadībā un tika finansēti no tā budžeta, tas deva iespēju šo institūciju darbību ievirzīt Centram noteikto funkciju un izvirzīto uzdevumu kontekstā, bet problēmu risinājumos sintezēt zinātnieku un praktiķu viedokļus.

VALSTS VALODAS CENTRA STRUKTŪRA LAIKA POSMĀ
NO 1992.–1997. GADAM

<i>Struktūrvienība</i>	1992	1993	1994	1995—1997
Centra vadītāja	✓	✓	✓	Centra struktūra paliek nemainīga
Vadītājas vietnieks	✓	✓	✓	
Sekretāre	✓	✓	–	
Vecākais referents	–	–	✓	
Valsts valodas inspekcija	✓	✓	✓	
Galvenā valsts valodas atestācijas komisija	✓	✓	✓	
Vietvārdu komisija	✓	✓	✓	izbeidz darbību 08.12.1997.
Latviešu valodas ekspertu komisija	–	–	✓	

Centrs, īstenojot noteiktās funkcijas, realizē ilggadējo valsts pamatbudžeta programmu “Valsts valodas funkciju atjaunošana un saglabāšana”.

Valsts valodas centra vadītājs ir valsts civildienesta ierēdnis, kuru pēc kandidatūras apstiprināšanas Ministru kabinetā saskaņā ar “Valsts civildienesta likumu” ieceļ amatā un atbrīvo no amata, kā arī viņa darba samaksu nosaka tieslietu ministrs. Kopš Centra dibināšanas līdz 1997. gadam tā vadītāja bija *Dr.philol.* Dzintra Hirša.

2. VALSTS VALODAS CENTRA DOKUMENTU RAKSTUROJUMS

2002. gadā veikta pastāvīgi glabājamo dokumentu vērtības ekspertīze par 1992.–1997. gadiem un izveidots 1 (viens) apraksts.

Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā Nr. 1 lietas sistematizētas atbilstoši Centra struktūrai pēc nomināli hronoloģiskā principa, un tajā ir iekļauti šādi dokumenti:

- Dokumenti (MP lēmumi, Valsts ministra pavēles, nolikumi) par Valsts valodas centra izveidošanu un funkcionēšanu;
- Centra darba plāni un pārskati (veidoti epizodiski no 1992. – 1997. gadam, galvenokārt pēc augstākstāvošo institūciju pieprasījuma);
- Centra izstrādātie un Augstākās Padomes Prezidijam, Ministru kabinetam, kā arī Tieslietu ministrijai iesniegtie normatīvo aktu

- (likumu, noteikumu, instrukciju, ieteikumu, rīkojumu) projekti; atzinumi (atsauksmes) par šiem projektiem;
- Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām pamatdarbības jautājumos;
 - Sadarbības līgumi ar Latviešu valodas institūtu par Valsts valodas konsultāciju dienesta izveidošanu un tā darbību;
 - Latviešu valodas ekspertu komisijas sēžu protokoli (veidoti no 1994. – 1997. gadam);
 - Ministru Padomes Vietvārdu komisijas sēžu protokoli (veidoti no 1995.–1997. gadam);
 - Dokumenti (nolikumi, programmas, rezolūcijas) par Centra organizētajām konferencēm un izstādēm;
 - Valsts valodas inspekcijas sarakste ar juridiskām un fiziskām personām par Valodu likuma un citu tiesībaktu normu ievērošanu valsts valodas lietošanas jautājumos;
 - Valsts valodas inspekcijas mēneša darba plāni (veidoti no 1996. līdz 1997. gadam);
 - Valsts valodas inspektoru pārskati par mēneša darbu (veidoti no 1996. līdz 1997. gadam);
 - Galvenās valsts valodas prasmes atestācijas komisijas sēžu protokoli, lēmumi (veidoti no 1992. līdz 1993. gadam);
 - Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām valsts valodas prasmes atestācijas jautājumos;
 - Valsts valodas prasmes apliecību uzskaites grāmatas (veidotas no 1993. līdz 1999. gadam);
 - Apkopotie atestācijas komisiju pārskati par valsts valodas prasmes atestācijas rezultātiem.

Aprakstā Nr. 1 nav iekļautas šādas lietas:

- **Valsts valodas centra vadītāja rīkojumi un Centra izdevumu tāmes, jo**
 - 1) laikā no 1992. gada februāra līdz 1993. gada augustam Centrs bija Valsts ministra aparāta struktūrvienība un minētās lietas par attiecīgo periodu kārtoja Valsts ministra aparāta Kadru daļa un Finanšu daļa;
 - 2) sākot ar 1993. gada augustu, Centrs ir Tieslietu ministrijas pakļautībā, bet kopš 1994. gada pārraudzībā esoša institūcija, un to attiecīgi apkalpo Tieslietu ministrijas Personāldaļa un Grāmatvedība.

7

- Akti par anulētajām valsts valodas prasmes apliecībām, kā arī
Akti par anulēto apliecību iznīcināšanu.
Minētās lietas sāktas veidot no 1998. gada.

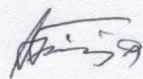
- **Izsniegto sertifikātu reģistrācijas žurnāls.**
Attiecīgā lieta neveidojās. Informāciju par produktu vai preču realizētājiem izsniegtajiem sertifikātiem, kuros Centrs apliecina preces marķējuma vai lietošanas instrukcijas, vai arī tehniskās pases atbilstību latviešu literārās valodas normām, var kompensēt Valsts valodas inspekcijā esošā dokumentācija (administratīvie protokoli, priekšraksti, valsts valodas inspektoru pārskati par darbu).

Dokumentu kopums ir pilnīgs.

Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja Centra koordinatore L. Mileika.

Ar vēsturisko izziņu iepazīšos:

Valsts valodas centra direktora p.i.
A. Timuška

Rīgā, 30. 09. 2002

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA
VALSTS VALODAS CENTRS

Merķeļa iela 13
Rīga, LV-1050

Tālr./fakss: 7221258
e-pasts: lrvvc@delfi.lv

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS TURPINĀJUMS
Rīgā

Laika posmā **no 1998. līdz 2000. gadam** Valsts valodas centra (turpmāk – Centrs) funkcijas, struktūru un darbības pamatvirzienus ietekmēja Valsts valodas likums un tā piemērošanas noteikumi, kas stājās spēkā 2000. gada 1. septembrī, kā arī citi ar valodu saistītie normatīvie akti un atsevišķi Tieslietu ministrijas rīkojumi.

Tā kā Valsts valodas centrs ir juridiska persona un valsts budžeta likumā Centram tiek paredzēta atsevišķa programma “Valsts valodas funkciju atjaunošana un nostiprināšana”, ar Tieslietu ministrijas valsts sekretāra 05.01.1998. vēstuli Nr. 1-5.1/2 “Par grāmatvedības uzskaiti” tika noteikts, ka turpmāk ministrijas grāmatvedība vairs neapkalpos Valsts valodas centra maksājumus. Pamatojoties uz to, sastādīts nodošanas-pieņemšanas akts, un, **sākot ar 1998. gada 1. martu, Valsts valodas centra un Valsts valodas inspekcijas grāmatvedības uzskaitē tiek veikta patstāvīgi.**

Savukārt sakarā ar Tieslietu ministrijas 1998. gada 13. maija rīkojumu Nr. 10-10/262 “Par Valsts valodas centra un Valsts valodas inspekcijas darbinieku personālo lietu nodošanu” **1998. gada 29. decembrī Tieslietu ministrija nodeva un Valsts valodas centrs pārņēma darbinieku personu lietas, darba grāmatīņas un personas kartītes**, par ko sastādīti attiecīgi nodošanas – pieņemšanas akti Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3.

Mainoties Latvijas valodas politikas pamatnostādņem, radās nepieciešamība nostiprināt valodas politikas īstenošanas mehānismu, tostarp precizēt Centra vietu un lomu Valsts valodas likuma un tā izpildes noteikumu aspektā. Tas tika konkretizēts Deklarācijā par Ministru kabineta darbu (15.07.1999), MK 22.08.2000. noteikumos Nr. 293 “Valsts valodas centra nolikums”, MK 22.08.2000. noteikumos Nr. 287 “Valsts valodas

9

centra Latviešu valodas ekspertu komisijas nolikums”, kā arī atsevišķos Tieslietu ministrijas rīkojumos.

Saskaņā ar MK apstiprināto Centra nolikumu, kas stājās spēkā 2000. gada 1. septembrī,:

Valsts valodas centrs ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas, īstenojot valsts politiku, kā arī uzraugot un kontrolējot normatīvo aktu ievērošanu valsts valodas jautājumos, nodrošina latviešu valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.

Centrs ir juridiska persona. Tam ir savs zīmogs ar Latvijas Republikas papildinātā mazā valsts ģerboņa attēlu un Centra pilnu nosaukumu.

Lai aizsargātu valsts valodas lietotāju tiesības un intereses, **Centrs pilda šādas funkcijas:**

1. iesniedz priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai;
2. nosaka valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves sfērās normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
3. veicina latviešu valodas kultūras attīstību un valodas lietošanu;
4. analizē valsts valodas situāciju un sociolingvistisko procesu dinamiku;
5. sekmē valodas kultūrvides sakārtošanu, īpaši veicinot valstij raksturīgo vietvārdu atjaunošanu un aizsardzību;
6. sniedz konsultācijas latviešu valodas jautājumos;
7. sniedz atzinumus par personvārdu rakstību;
8. skaidro un popularizē valodu funkcionēšanas pamatprincipus Latvijā;
9. organizē metodisko un informatīvo materiālu izstrādi un izdošanu;
10. organizē valsts valodas prasmes pārbaudi;
11. pārrauga Valsts valodas likuma un citu ar valsts valodas lietošanu saistīto normatīvo aktu izpildi, kā arī veic pasākumus iedzīvotāju interešu aizsardzībai, ja tiek pārkāpts Valsts valodas likums un citi normatīvie akti.

Centra amatpersonas ir Centra direktors (amata nosaukuma “Centra vadītājs” maiņa), direktora vietnieks un struktūrvienību vadītāji.

Centra direktors vada Centra darbu. Direktors ir valsts civildienesta ierēdnis, kuru pēc kandidatūras apstiprināšanas Ministru kabinetā saskaņā ar “Valsts civildienesta likumu” ieceļ amatā un atbrīvo no amata, kā arī viņa darba samaksu nosaka tieslietu ministrs.

Kopš Centra dibināšanas 1992. gadā līdz pat šim laikam, t.i., 2000. gadam, tā direktore ir *Dr. philol.* Dzintra Hirša.

Centra struktūrvienības ir daļas. Tās darbojas saskaņā ar Centra direktora apstiprinātiem nolikumiem.

Saskaņā ar Valsts valodas centra direktora 01.09.2000. rīkojumu Nr. 20.1-3/4 "Par daļas un tās darbinieku amata nosaukumu maiņu" **Valsts valodas inspekcijas nosaukums aizstāts ar nosaukumu Valsts valodas centra Kontroles daļa**, lietojot amata nosaukumu Centra Kontroles daļas vadītājs – Māris Birzgalis. Saskaņā ar Centra vadības 02.10.2000. apstiprināto nolikumu **Kontroles daļas uzdevumi ir:**

- 1) kontrolēt Valsts valodas likuma un citu normatīvo aktu, kas regulē valsts valodas jautājumus, izpildi;
- 2) kontrolēt Valsts valodas centra lēmumu un norādījumu ievērošanu valodas jautājumos;
- 3) veikt pasākumus iedzīvotāju interešu aizsardzībai Valsts valodas likuma un citu valsts valodas lietošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanas gadījumos;
- 4) konsultēt fiziskās un juridiskās personas par valsts valodu regulējošo normatīvo aktu noteikumiem.

Kontroles daļas vadītājs un vecākie inspektori ir valsts civildienesta ierēdņi (ierēdņu kandidāti). Kontroles daļas vadītāju ieceļ amatā, atbrīvo no amata un pārceļ citā amatā Valsts valodas centra direktors.

Pakāpeniski veidojas priekšnoteikumi Galvenās valsts valodas prasmes atestācijas komisijas darbības pārkārtošanai sakarā ar aktualizēto nepieciešamību nodrošināt vienotu valsts valodas prasmes pārbaudes jautājumu koordināciju un šīs funkcijas nodošanu Izglītības un zinātnes ministrijai. Attiecīgie valdības lēmumi tika pieņemti 2001. gada sākumā.

Pagaidām arī **Valsts valodas konsultāciju dienests**, kuru uz līguma pamata finansē Centrs, bez īpašām izmaiņām turpina darbu latviskās kultūrvides sakārtošanā *Dr. philol.* Melitas Stengrevicas vadībā.

Lai sekmētu Valsts valodas likumā noteikto mērķu sasniegšanu – latviešu valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību, ar Tieslietu ministrijas 03.10.2000. rīkojumu Nr. 1-1/317 apstiprināts Valsts valodas centra **Latviešu valodas ekspertu komisijas** personālsastāvs. Komisiju veido

11

dažādu valodniecības nozaru speciālisti, kā arī kultūras, zinātnes un izglītības speciālisti.

Komisijas sastāvā ir priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks, komisijas locekļi un sekretārs, kurš komisijas darbā piedalās ar padomdevēja tiesībām. Par komisijas priekšsēdētāju ir ievēlēta *Dr.habil.philol.* Ina Druviete.

Saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto nolikumu **komisija ir specializēta koleģiāla institūcija, kas veic šādus uzdevumus:**

1. kodificē latviešu literārās valodas normas;
2. precizē un izstrādā jaunas latviešu literārās valodas normas;
3. piedalās Valsts valodas centra metodisko izdevumu izstrādē.

Komisija var izveidot apakškomisijas. Apakškomisiju nolikumus apstiprina Valsts valodas centra direktors.

Tāpat atbilstoši minētajiem normatīvajiem aktiem

- ir precizētas Centra funkcijas;
- ir izveidota Centra Kontroles daļa uz Valsts valodas inspekcijas bāzes;
- ir radīti priekšnoteikumi Centra Vispārīgās daļas, Atestācijas daļas un Informatīvi konsultatīvās daļas izveidei;
- ir apstiprināta Latviešu valodas ekspertu komisija.

VALSTS VALODAS CENTRA STRUKTŪRA 2000. GADĀ

STRUKTŪRVIENĪBA	STRĀDĀJOŠO SKAITS
Direktors	1
Direktora vietnieks	1
Vecākais referents	1
Grāmatvedis	1
Autovadītājs	1
Kontroles daļa	
Daļas vadītājs	1
Galvenais inspektors	1
Vecākais inspektors	16
Galvenā valsts valodas atestācijas komisija	
Komisijas priekšsēdētājs	1
Vecākais referents	1
	25 – amatu skaits pēc štatū saraksta
Latviešu valodas ekspertu komisija	

VALSTS VALODAS CENTRA DOKUMENTU RAKSTUROJUMS

2003. gadā ir veikta dokumentu vērtības ekspertīze par 1998.–2000. gadiem un izveidoti 2 (divi) apraksti.

Pastāvīgi glabājamiem dokumentiem ir izveidots apraksta Nr. 1 turpinājums, bet personālsastāva dokumentiem – apraksts Nr. 2 par laika posmu no 1999. līdz 2000. gadam.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksta Nr. 1 turpinājumā lietas sistematizētas atbilstoši Centra struktūrai pēc nomināli hronoloģiskā principa, un tajā ir iekļauti šādi dokumenti:

- dokumenti (MK lēmumi, tieslietu ministra pavēles, rīkojumi, nolikumi) par Valsts valodas centra funkcionēšanu;
- Valsts valodas centra direktora (vadītāja) rīkojumi Centra pamatdarbības jautājumos;
- Centra darba plāni un pārskati (veidoti epizodiski, galvenokārt pēc augstākstāvošo institūciju pieprasījuma);
- Centra izstrādātie un Saeimai, Ministru kabinetam, kā arī Tieslietu ministrijai iesniegtie normatīvo aktu (likumu, noteikumu, instrukciju, ieteikumu, rīkojumu) projekti; atzinumi (atsauksmes) par šiem projektiem;
- sarakste ar juridiskām un fiziskām personām Centra pamatdarbības jautājumos;
- sadarbības līgumi ar Latviešu valodas institūtu par Valsts valodas konsultāciju dienesta darbību;
- Latviešu valodas ekspertu komisijas sēžu protokoli (veidoti no 1998. – 2000. gadam);
- Valsts valodas inspekcijas sarakste ar juridiskām un fiziskām personām par Valodu likuma un citu tiesību normu ievērošanu valsts valodas lietošanas jautājumos;
- Valsts valodas inspekcijas mēneša darba plāni;
- valsts valodas inspektoru pārskati par mēneša darbu;
- Galvenās valsts valodas prasmes atestācijas komisijas rekomendācijas, instrukcijas, semināru materiāli;
- dokumenti (pašvaldību lēmumu kopijas) par pastāvīgo valsts valodas atestācijas komisiju reorganizēšanu, likvidāciju;
- sarakste ar juridiskām un fiziskām personām valsts valodas prasmes atestācijas jautājumos;
- valsts valodas prasmes apliecību uzskaites grāmatas (veidotas no 1999. līdz 2000. gadam);

- apkopotie atestācijas komisiju pārskati par valsts valodas prasmes atestācijas rezultātiem;
- akti par anulēto valsts valodas prasmes apliecību iznīcināšanu.

Salīdzinot ar iepriekšējo aprakstu Nr. 1 (par laika posmu no 1992. līdz 1997. gadam), **no jauna iekļauti šādi dokumentu veidi:**

- Valsts valodas centra direktora (vadītāja) rīkojumi Centra pamatdarbības jautājumos;
- informācija par Centra funkcijām, darbinieku, t.sk. ierēdņu (ierēdņu kandidātu) skaitu un viņu izvietojumu iestādē;
- akti par anulēto valsts valodas prasmes apliecību iznīcināšanu;
- pamatbudžeta programmas ieņēmumu un plānoto faktisko izdevumu tāmes gadam ar pielikumiem;
- gada bilances pārskati un finanšu atskaites ar paskaidrojumiem;
- operatīvā (statistiskā) informācija par iestādes darbu gadā;
- virsgrāmatas;
- pamatlīdzekļu inventarizācijas saraksti.

Aprakstā Nr. 1 nav iekļautas šādas lietas:

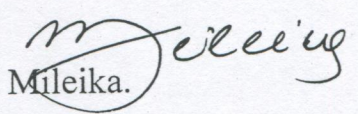
- **Ministru Padomes Vietvārdu komisijas** sēžu protokoli.
Lieta neveidojās, jo sakarā ar MK 16.01.1997. rīkojumu Nr. 16 "Par atsevišķu MP lēmumu atzīšanu par spēku zaudējušiem" komisija darbību izbeidza 1997. gada 8. decembrī;
- **Galvenās atestācijas komisijas** protokolu kopijas.
Lieta neveidojās, jo komisiju sēdes netika protokolētas. Lietā ievietoti materiāli, kas tika apspriesti komisijas sēdēs (izstrādātie metodiskie norādījumi, instrukcijas u.c.);
- akti par anulētajām valsts valodas prasmes apliecībām.
Attiecīgā lieta neveidojās. Informāciju par anulētajām valsts valodas apliecībām var kompensēt lietā "Akti par anulēto apliecību iznīcināšanu" esošā informācija;
- atzinumi par viltotajām valsts valodas prasmes apliecībām.
Attiecīgā lieta neveidojās. Informāciju par viltotajām apliecībām var kompensēt lietā "Sarakste ar tiesībaizsardzības iestādēm par valsts valodas prasmes apliecību viltošanu" esošā informācija.

Personālsastāva lietu aprakstā Nr. 2 ir iekļauti šādi dokumenti:

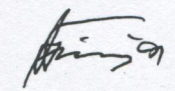
- Valsts valodas centra direktora (vadītāja) rīkojumi personāla jautājumos (*veidojās no 1995. gada*).

- atbrīvotā darbinieka personāllieta un personas kartīte;
- darba līgumi;
- darbinieku personīgo kontu kartītes;
- darba ņēmēju valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu uzskaites kartītes;
- algas nodokļu grāmatiņu un algas nodokļu gada karšu uzskaites grāmata.

Dokumentu kopums ir pilnīgs.
 Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja Centra koordinatore L. Mileika.

Ar vēsturisko izziņu iepazīšos:

 Valsts valodas centra direktors
A. Timuška

Rīgā, 08. 10. 2003

Valsts valodas centrs

Vēsturiskās izziņas turpinājums

par 2001 -2002. gadu

Saskaņā ar MK apstiprināto Centra nolikumu (MK 22.08.2000. noteikumi Nr. 293), kas stājas spēkā 2000. gada 1. septembrī, Valsts valodas centrs ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas, īstenojot valsts politiku, kā arī uzraugot un kontrolējot normatīvo aktu ievērošanu valsts valodas jautājumos, nodrošina latviešu valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.

Centrs ir juridiska persona. Tam ir savs zīmogs ar Latvijas Republikas papildinātā mazā valsts ģerboņa attēlu un Centra pilnu nosaukumu, Valsts budžeta likumā Centram ir paredzēta atsevišķa programma: "Valsts valodas funkciju atjaunošana un nostiprināšana".

Laika posmā **no 2001. līdz 2002. gadam** Centra funkcijas, struktūru un darbības pamatvirzienus **ietekmēja galvenokārt šādi normatīvie dokumenti:**

- Valsts civildienesta likums;
- LR Saeimā 2001. gada 14. jūnijā pieņemtie grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā valsts valodas lietošanas jomā;
- MK 29.01.2001. rīkojums Nr. 57 "Par valsts valodas prasmes pārbaudes funkciju nodošanu Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības satura un eksaminācijas centram."

Valsts civildienesta likums stājas spēkā 01.01.2001. Likuma 3. pantā ir noteikts, kādu funkciju pildītājs valsts pārvaldes iestādē ir ierēdnis. Līdz ar likuma spēkā stāšanos katrā valsts pārvaldes iestādē ir jāveic iestādes amatu sadalījums – ierēdņu amatos un darbinieku amatos un jānosaka amatiem atbilstošas kvalifikācijas kategorijas.

Lai nodrošinātu minētā likuma Pārejas noteikumu izpildi, ar Centra direktora 01.03.2001. rīkojumu Nr. 20.1-3/2 ir precizēta Centra struktūra, norādot struktūrvienības, ņemot vērā to savstarpējo pakļautību un katrā struktūrvienībā esošo amatu skaitu ar amatu nosaukumiem un iestādes vadītāja vērtējumu par katru amatu, proti, ierēdņa amats vai darbinieka amats, kā arī apstiprināti visu amatu apraksti. Centra struktūra, konkrēto amatu juridiskais statuss saskaņots ar Valsts civildienesta pārvaldi.

Savukārt saskaņā ar Valsts civildienesta likuma Pārejas noteikumu 4. punktu tiem ierēdņu kandidātiem, kuri Centrā ieņem saskaņotos ierēdņu amatus, Valsts civildienesta pārvalde ar 04.04.2001. lēmumiem Nr. 404–418 **piešķir ierēdņa statusu**, kopskaitā 15 darbiniekiem.

Pēc saskaņošanas ar Valsts civildienesta pārvaldi ar Centra direktora 27.06.2002. rīkojumu Nr. 20.1-3/15 ir **apstiprinātas** arī Centra ierēdņu un darbinieku **amatu kvalifikācijas kategorijas**.

Arī attiecīgie **grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā valsts valodas lietošanas jomā**, kas stājās spēkā 16.07.2001., noteica nepieciešamību veikt grozījumus Centra nolikumā, kas ir konkretizēts MK 06.11.2001. noteikumos Nr.468 un MK 26.03.2002 noteikumos Nr.132. Minētajos grozījumos, pirmkārt, **Centra inspektoriem ir noteikts amatpersonas statuss**. Tas nozīmē, ka **Centra amatpersonas ir Centra direktors, direktora vietnieks, struktūrvienību vadītāji un inspektori**. Otrkārt, **Centra amatpersonu tiesības tiek paplašinātas**, izsakot tās šādā redakcijā:

Centra amatpersonas Centram noteiktās kompetences ietvaros ir tiesīgas:

- pieprasīt, lai tiktu novērsti ar valodu saistītie pārkāpumi;
- pārbaudīt valsts valodas prasmes apliecību īstumu;
- piedalīties valsts valodas prasmes pārbaudes komisiju sēdēs novērotāja statusā;
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā uzaicināt personas ierasties Centrā, ja ir konstatēti Valsts valodas likuma vai citu normatīvo aktu pārkāpumi.

Savukārt saskaņā ar MK 29.01.2001. rīkojumu Nr. 57 **“Par valsts valodas prasmes pārbaudes funkcijas nodošanu Izglītības un zinātnes ministrijai”** – valsts valodas prasmes pārbaudes funkcija deleģēta IZM (ar 2 štata vietām, kā arī minētās funkcijas veikšanai nepieciešamo finansējumu). Vienlaikus veikti grozījumi Centra nolikumā. Proti, ar MK 23.01.2001. noteikumiem Nr. 38, kas stājās spēkā 01.02.2001., **Centra nolikumā svītrots 5.10. apakšpunkts “(centrs) organizē valsts valodas prasmes pārbaudi.”**

Naudas līdzekļu trūkuma dēļ algu fondā, ko radīja jau minētā līdzekļu pārdale (izdarīti Budžeta likuma grozījumi) sakarā ar valsts valodas prasmes pārbaudes organizācijas funkcijas nodošanu IZM, kā arī lai nodrošinātu Valsts civildienesta likuma prasību izpildi attiecībā uz ierēdņu sociālajām garantijām, Centrs **2001. gadā ir atbrīvojis no darba vecākos inspektoros, samazinot 4 štata vietas**.

Centra darbu vada direktors. Direktors ir valsts civildienesta ierēdnis, kas darbojas saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Centra direktoru pēc kandidatūras apstiprināšanas Ministru kabinetā saskaņā ar Valsts

17

civildienesta likumu ieceļ amatā un atbrīvo no amata, kā arī viņa darba samaksu nosaka tieslietu ministrs. Kopš Centra dibināšanas 1992. gadā līdz 2002. gada 15. maijam tā direktore ir Dr.philol. Dzintra Hirša, kura atbrīvota no ieņemamā amata pēc pašas vēlēšanās.

No 2002. gada 15. maija līdz konkursa rezultātu uz Centra direktora amatu paziņošanas brīdim ar tieslietu ministres rīkojumu direktora pienākumus uzdots pildīt Centra direktora vietniekam Agrim Timuškam.

Pēc iepazīšanās ar Valsts civildienesta pārvaldes komisijas ieteikumu par Centra direktora amata pretendentiem tieslietu ministre I. Labucka atbalsta A. Timuškas kandidatūras virzīšanu apstiprināšanai MK. Pēc apstiprināšanas MK saskaņā ar tieslietu ministres 31.10.2002. rīkojumu Nr.10-10/1226 no 01.11.2002. līdz šim laikam Centra vadību nodrošina Dr.philol. A. Timuška.

Centra struktūrvienības ir daļas. Tās darbojas saskaņā ar Centra direktora apstiprinātiem nolikumiem.

Vispārīgā daļa, kuras funkcijas ir:

- iesniegt priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai;
- analizēt valsts valodas situāciju un sociolingvistisko procesu dinamiku;
- organizēt metodisko un informatīvo materiālu izstrādi un izdošanu u.c.

Kontroles daļa, kuras uzdevums ir:

- pārraudzīt Valsts valodas likuma un citu ar valsts valodas lietošanu saistīto normatīvo aktu izpildi;
- veikt pasākumus iedzīvotāju interešu aizsardzībai Valsts valodas likuma un citu valsts valodas lietošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanas gadījumos.

Kontroles daļu turpina vadīt Māris Birzgalis.

Atestācijas daļa izveidota saskaņā ar Centra direktora 28.12.2000. rīkojumu Nr.20.1-3/9 "Par daļas izveidi" un tā funkcionē no 2001. gada 2. janvāra līdz atestācijas funkciju nodošanai Izglītības un zinātnes ministrijai, veicot Galvenās valsts valodas atestācijas komisijas funkcijas un lietojot amata nosaukumu: Centra Atestācijas daļas vadītāja – Dr. philol. Ieva Zuicena.

Informatīvi konsultatīvā daļa ar Centra direktora 23.01.2002. rīkojumu Nr.20.1-3/2 izveidota uz Valsts valodas konsultāciju dienesta bāzes, kuru uz līguma pamata finansēja Centrs kopš 1992. gada.

Informatīvi konsultatīvās daļas funkcijas ir:

- sniegt konsultācijas latviešu valodas jautājumos;
- sniegt atzinumus par personvārdu rakstību;
- skaidrot un popularizēt valodu funkcionēšanas pamatprincipus Latvijā.

Minētās funkcijas sāka pildīt 3 darbinieki – daļas vadītāja Dr.habil.philol. Melita Stengrevica un divas konsultantes.

Saskaņā ar Centra nolikumu papildus daļām **darbojas specializētās komisijas** – Latviešu valodas ekspertu komisija un tās Vietvārdu apakškomisija.

Latviešu valodas ekspertu komisija 22 valodniecības un izglītības speciālistu sastāvā apstiprināta ar Tieslietu ministrijas 03.10.2000. rīkojumu Nr. 1-1/317. Saskaņā ar MK apstiprināto nolikumu komisijas uzdevums ir:

- kodificēt latviešu literārās valodas normas;
 - piedalīties Centra metodisko izdevumu izstrādē u.c.
- Komisijas priekšsēdētāja ir Dr.hab.philol. Ina Druviete.

Savukārt Latviešu valodas ekspertu komisijas **Vietvārdu apakškomisija** 7 valodniecības un ģeogrāfijas speciālistu sastāvā apstiprināta ar Centra direktora 01.10.2002. rīkojumu Nr 20.1-3/18V. Saskaņā ar nolikumu komisijas uzdevums ir sekmēt valodas kultūrvides sakārtošanu, īpaši veicinot valstij raksturīgo vietvārdu atjaunošanu un aizsardzību. Komisijas priekšsēdētājs ir Dr.hab.philol. Ojārs Bušs.

Tātad saskaņā ar aprakstā minētajiem normatīvajiem aktiem ir:

- precizētas Centra funkcijas;
- reorganizēta Centra struktūra;
- izveidota Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisija;
- veikts iestādes amatu sadalījums ierēdņu amatos un darbinieku amatos, kā arī apstiprinātas amatiem atbilstošas kvalifikācijas kategorijas;
- ierēdņu kandidātiem, kuri Centrā ieņem saskaņotos ierēdņu amatus, ir **piešķirts ierēdņa statuss**.
- samazināts Centra darbinieku skaits par 6 štata vietām.

Valsts valodas centra struktūra laika posmā no 2001.-2002. gadam

Struktūrvienība	Pakļautība	Amata nosaukums	Amatu skaits		Ierēdņa vai darbinieka amats
			2001.	2002.	
Vispārīgā daļa		direktors	1	1	ierēdnis
		direktora vietnieks	1	1	ierēdnis
		vec. referents	1	1	darbinieks
		grāmatvedis	1	1	darbinieks
		šoferis	1	1	darbinieks
Kontroles daļa	Vispārīgajai daļai	daļas vadītājs	1	1	ierēdnis
		galvenais inspektors	1	1	ierēdnis
		vec.inspektors	16	12	ierēdnis
Informatīvi konsultatīvā daļa (uzsāk darbību 01.02.2002.)	Vispārīgajai daļai	daļas vadītājs	–	1	darbinieks
		konsultants	–	2	darbinieks
Atestācijas daļa (funkcionē no 02.01.–31.01.2001.)	Vispārīgajai daļai	daļas vadītājs	1	–	ierēdnis
		vec. referents	1	–	darbinieks
Amatu skaits pēc štatū saraksta:			25	22	
Latviešu valodas ekspertu komisija			turpina darbību		
Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisija			uzsāk darbību 01.10.2002.		

Valsts valodas centra dokumentu raksturojums

2005. gadā ir veikta dokumentu vērtības ekspertīze par 2001.–2002. gadu un izveidoti 2 (divi) apraksti. Pastāvīgi glabājamiem dokumentiem ir izveidots apraksta Nr. 1 turpinājums, bet personālsastāva dokumentiem – apraksta Nr. 2 turpinājums.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksta Nr. 1 turpinājumā lietas sistematizētas atbilstoši Centra struktūrai pēc nomināli hronoloģiskā principa, un tajā ir iekļauti šādi dokumenti:

- dokumenti (MK lēmumi, tieslietu ministra rīkojumi, Valsts civildienesta pārvaldes lēmumi) par Valsts valodas centra funkcionēšanu,
- Centra direktora rīkojumi Centra pamatdarbības jautājumos;
- Centra darba plāni un pārskati (veidoti epizodiski, galvenokārt pēc augstāko institūciju pieprasījuma);

- Centra izstrādātie un LR Saeimai, Ministru kabinetam, kā arī Tieslietu ministrijai iesniegtie normatīvo aktu (likumu, noteikumu, instrukciju, ieteikumu, rīkojumu) projekti; atzinumi (atsauksmes) par šiem projektiem;
- Centra atzinumi par citu institūciju sagatavotajiem tiesībaktu projektiem;
- sarakste ar LR Saeimu, Ministru kabinetu, Centrālo vēlēšanu komisiju, ministrijām Centra pamatdarbības jautājumos;
- sarakste ar Tieslietu ministriju par Centra sadarbību ar citām valstīm valodas politikas jautājumos;
- sarakste ar juridiskām un fiziskām personām Centra pamatdarbības jautājumos;
- sarakste ar tiesībaizsardzības institūcijām (Valsts policiju, prokuratūru, tiesu) par valsts valodas prasmes apliecību viltošanu;
- akti par anulēto valsts valodas prasmes apliecību iznīcināšanu;
- sadarbības līgumi ar Latviešu valodas institūtu par Valsts valodas konsultāciju dienesta darbību;
- Latviešu valodas ekspertu komisijas sēžu protokoli;
- Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisijas sēžu protokoli (veidoti no 2002. gada oktobra).
- Kontroles daļas sarakste ar juridiskām un fiziskām personām par Valsts valodas likuma un citu tiesībaktu normu ievērošanu valsts valodas lietošanas jautājumos:
- Kontroles daļas mēneša darba plāni;
- valsts valodas inspektoru pārskati par mēneša darbu;
- pamatbudžeta programmās ieņēmumu un plānoto faktisko izdevumu tāmes gadam ar pielikumiem;
- gada bilances pārskati un finanšu atskaites ar paskaidrojumiem;
- kompleksais pārskats par iestādes darbu gadā;
- virsgrāmatas;
- pamatlīdzekļu inventarizācijas saraksti.

Salīdzinot ar iepriekšējā apraksta Nr. 1 turpinājumu (par laika posmu no 1998. līdz 2000. gadam), šajā aprakstā:

no jauna iekļauti šādi dokumentu veidi:

- Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisijas sēžu protokoli;

21

atsevišķi izdalīti šādi dokumentu veidi:

- Centra atzinumi par citu institūciju sagatavotiem tiesībaktu projektiem;
- sarakste ar Tieslietu ministriju par Centra sadarbību ar citām valstīm valodas politikas jautājumos;

neveidojās lietas par valsts valodas prasmes pārbaudes organizēšanu, jo attiecīgā funkcija deleģēta Izglītības un zinātnes ministrijai.

Personālsastāva lietu apraksta Nr. 2 turpinājumā ir iekļauti šādi dokumenti:

- Valsts valodas centra direktora rīkojumi personāla jautājumos;
- atbrīvoto darbinieku personāllietas un personu kartītes;
- darba līgumi
- darbinieku personīgo kontu kartītes;
- darba ņēmēju valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu uzskaites kartītes;
- informācija (ziņojumi, uzziņas) par personālsastāvu;
- algas nodokļu grāmatiņu un algas nodokļu gada karšu uzskaites grāmata.

Dokumentu kopums ir pilnīgs.
Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja Centra koordinatore *L. Mileika* L. Mileika.

Ar vēsturisko izziņu iepazīnos:

Valsts valodas centra direktors
A. Timuška A. Timuška

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA
VALSTS VALODAS CENTRS

Merķeļa ielā 13
Rīgā, LV-1050

Tālr./fakss: 67221258
e-pasts: info@vvc.gov.lv

Vēsturiskā izziņa
turpinājums par 2003. – 2004.gadu

I

2003.- 2004. gadā Valsts valodas centra (turpmāk – Centrs) pārraudzībā, nosaukumā izmaiņas nav notikušas.

Konkretizētas centra funkcijas un uzdevumi, veicot nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos. Tā saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 25.novembra noteikumiem nr. 669 „Grozījums ministru kabineta 2000.gada 22.augusta noteikumos nr. 293 „Valsts valodas centra nolikums’ Centrs pilda šādas funkcijas:

- pārrauga valsts valodas lietojumu gadījumos, ja atbilstoši valsts valodas likumam vai citiem likumiem tās lietošana ir obligāta;
- sekmē valodas kultūrvides sakārtošanu, īpaši veicinot valstij raksturīgo vietvārdu atjaunošanu un aizsardzību;
- sniedz atzinumus par personvārdu rakstību.

Lai nodrošinātu šo noteikumu minēto funkciju izpildi, Centrs veic šādus uzdevumus:

- izstrādā priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai un iesniedz tos LR Tieslietu ministrijā;
- organizē ar valsts valodas likuma ievērošanu saistīto metodisko un informatīvo materiālu izstādi un izdošanu;
- pārrauga valsts valodas likuma un citu ar valsts lietošanu saistīto normatīvo aktu izpildi, kā arī veic pasākumus sabiedrības interešu aizsardzībai, ja tiek pārkāpts valsts valodas likums un citi normatīvie akti;
- sadarbojas ar valsts, pašvaldību un citām institūcijām, kas nodrošina valsts valodas funkcionēšanu.

Bet kopš 2004.gada 1.janvarā saskaņā ar ministru kabineta 2003.gada 25.novembra noteikumiem Nr. 667 „Valsts valodas aģentūras nolikums” p.2.2. konsultācijas valsts valodas lietošanas jautājumos sniedz LR Izglītības ministrijas valsts valodas aģentūra.

Valsts valodas centra struktūra laika posmā no 2003.—2004. gadam

Struktūrvienība	Pakļautība	Amata nosaukums	Amatu skaits		Ierēdņa vai darbinieka amats
			2003.	2004.	
Vispārīgā daļa		direktors	1	1	ierēdnis
		direktora palīgs	1	1	ierēdnis
		direktora padomnieks	1	1	darbinieks
		grāmatvedis	1	1	darbinieks
		koordinators	-	1	darbinieks
		šoferis	1	1	darbinieks
Kontroles daļa	Vispārīgajai daļai	daļas vadītājs	1	-	ierēdnis
		galvenais inspektors	1	1	ierēdnis
		vecākais inspektors	12	12	ierēdnis
		lietvedis	-	1	
Informatīvi konsultatīvā daļa (funkcionē no 01.02.2002. līdz 31.12.2003.)	Vispārīgajai daļai	daļas vadītājs	1	-	darbinieks
		konsultants	2	-	darbinieks
Strādājošo skaits pēc štatu saraksta			22	20	
Latviešu valodas ekspertu komisija			turpina darbību		
Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisija			turpina darbību		
Latviešu valodas ekspertu komisijas Latgaliešu ortogrāfijas apakškomisija			uzsāk darbību 20.06.2003.		

II

2007.gadā ir veikta dokumentu vērtības ekspertīze par 2003.-2004.gadu un izveidoti divi aprakstu turpinājumi. Pastāvīgi glabājamiem dokumentiem ir izveidots apraksta Nr.1 turpinājums (sistematizācija atbilstoši centra struktūrai pēc nomināli hronoloģiskā principa), bet personālsastāva dokumentiem – apraksta Nr. 2 turpinājums(sistematizācija pēc nomināli hronoloģiskā principa).

Salīdzinot ar iepriekšējā apraksta Nr. 1 turpinājumu (par laika posmu no 2001. līdz 2002. gadam), šajā aprakstā nav iekļauti šādi dokumentu veidi:

- sadarbības līgumi ar Latviešu valodas institūtu par Valsts valodas konsultāciju dienesta darbību – par 2003. gadu neveidojas, bet kopš 2004.gada šī funkcija deleģēta LR Izglītības ministrijai;
- sarakste ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru – dokumentu ierobežotā apjoma dēļ lieta atsevišķi netika izdalīta.

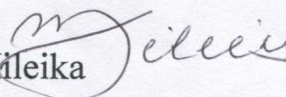
Personālsastāva lietu apraksta Nr. 2 turpinājumā ir iekļauti šādi dokumenti:

- Valsts valodas centra direktora rīkojumi personāla jautājumos;
- Atbrīvoto darbinieku personāllietas un personu kartītes;
- Darba līgumi;
- Darbinieku personīgo kontu kartītes;
- Darba ņēmēju valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu uzskaites kartītes;
- Informācija (ziņojumi, uzziņas) par personālsastāvu;
- Algas nodokļu grāmatiņu un algas nodokļu gada karšu uzskaites grāmata.

Dokumentu kopums ir pilnīgs.

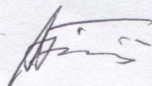
Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja Centra koordinatore L. Mileika

Ar vēsturisko izziņu iepazīnos:

Valsts valodas centra direktors

A. Timuška

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA
VALSTS VALODAS CENTRS

Merķeļa ielā 13
Rīgā, LV-1050

Tālr./fakss: 67221258
e-pasts: info@vvc.gov.lv

**Vēsturiskā izziņa
turpinājums par 2005. gadu**

I.

Dokumentu fonda sakārtošanas laikā 2005. gada 31. martā stājušies spēkā MK noteikumi nr. 202 "Valsts valodas centra nolikums". Līdz ar to spēku zaudēja MK 2000. gada 22. augusta noteikumi nr. 293 "Valsts valodas centra nolikums".

Jaunajā nolikumā precīzāk reglamentētas Centra funkcijas, uzdevumi, struktūra un amatpersonu kompetence, kā arī iestādes darbības tiesiskuma nodrošināšana un kārtība, kādā Centrs sniedz darbības pārskatus.

Saskaņā ar nolikuma 3. punktu Centram ir šādas funkcijas:

- ✓ veikt normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību valsts valodas lietošanas jomā;
- ✓ aizsargāt valsts valodas lietotāju tiesības un intereses;
- ✓ noteikt valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves jomās normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos;
- ✓ sekmēt valodas kultūrvides sakārtošanu, īpaši veicinot valstij raksturīgo vietvārdu atjaunošanu un aizsardzību.

Lai nodrošinātu minēto funkciju izpildi, Centrs veic šādus uzdevumus:

- ✓ izstrādā un iesniedz Tieslietu ministrijā priekšlikumus par valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanu;
- ✓ organizē ar Valsts valodas likuma ievērošanu saistīto metodisko un informatīvo materiālu izstrādi un izdošanu;
- ✓ pārrauga Valsts valodas likuma un citu ar valsts valodas lietošanu saistīto normatīvo aktu izpildi;
- ✓ veic pasākumus, lai aizsargātu valsts valodas lietotāja tiesības un intereses, ja tiek pārkāpts Valsts valodas likums un citi valsts valodas lietošanu regulējošie normatīvie akti;
- ✓ sniedz ekspertu atzinumus par vietvārdu pareizrakstību.

Centrs atbilstoši kompetencei:

- ✓ sadarbojas ar valsts, pašvaldību un citām institūcijām, kas nodrošina valsts valodas funkcionēšanu;
- ✓ normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sadarbojas ar citu valstu iestādēm un starptautiskajām organizācijām informācijas un pieredzes apmaiņas jomā;
- ✓ informē sabiedrību par Centra darbību.

Tātad ar šo nolikumu Valsts valodas centra funkcijas, uzdevumi un kompetence netiek mainītas, bet tikai konkretizētas. 2005. gadā pārmaiņas nav skārušas arī Centra pārraudzību, nosaukumu, struktūru, štata vienību skaitu un pastāvīgi darbojošās komisijas.

II.

2008. gadā ir veikta dokumentu vērtības ekspertīze par 2005. gadu un izveidoti divi (2) aprakstu turpinājumi. Pastāvīgi glabājamiem dokumentiem ir izveidots apraksta nr. 1 turpinājums (sistemizācija atbilstoši Centra struktūrai pēc nomināli hronoloģiskā principa), bet personālsastāva dokumentiem – apraksta nr. 2 turpinājums (sistemizācija pēc nomināli hronoloģiskā principa).

Salīdzinot ar iepriekšējā apraksta nr. 1 turpinājumu (par laika posmu no 2003. līdz 2004. gadam), **šajā aprakstā:**

- ir atsevišķi izdalīts dokumentu veids – sarakste ar Ministru kabinetu un ministrijām Centra budžeta, institucionālās un administratīvās kapacitātes nostiprināšanas jautājumos;
- ar atskaitēm par ārvalstu komandējumiem papildināts dokumentu veids – sarakste ar TM par Centra sadarbību ar citām valstīm valodas politikas jautājumos;
- **nav** iekļauts dokumentu veids – Latviešu valodas ekspertu komisijas sēžu protokoli. Lieta neveidojas, jo sēdes nenotika.

Personālsastāva lietu apraksta nr. 2 turpinājumā ir iekļauti šādi dokumenti:

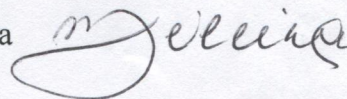
- ✓ Valsts valodas centra direktora rīkojumi personāla jautājumos;
- ✓ atbrīvoto darbinieku personāllietas un personu kartītes;
- ✓ darbinieku personīgo kontu kartītes;
- ✓ darba ņēmēju valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu uzskaites kartītes;
- ✓ informācija (ziņojumi, uzziņas) par personālsastāvu;

Salīdzinot ar iepriekšējā apraksta nr.2 turpinājumu (par laika posmu no 2003.-2004. gadam), šajā aprakstā nav iekļauts šāds dokumentu veids – darba līgumi. Lieta neveidojas ierobežotā finansējuma dēļ.

Dokumentu kopums ir pilnīgs.

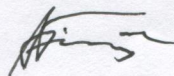
Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja Centra koordinatore L. Mileika

Ar vēsturisko izziņu iepazīnos:

Valsts valodas centra direktors

A. Timuška

Šinī lietā 26 (divdesmit
sešas) numurētas lapas
2018. g. « 6. » jūlijā
LVA arhivists R. Bork